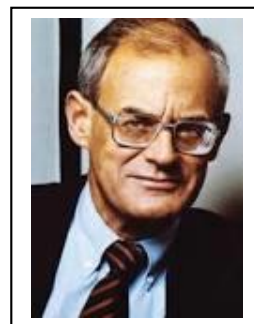


Tio hjärnor

av David H Ingvar
(2000)



David Ingvar var läkare och ägnade sig åt klinisk hjärnforskning om stroke, epilepsi, skallskador och demens. Han var också intresserad av medvetande, sömn, minne, språk och vilja och skrev ett antal böcker om dessa ämnen, men titlar som exempelvis *Att åldras* (1974), *Att minnas* (1975), *Att vilja* (1976) och *Det medvetna företaget* (1985). Dessutom var han aktiv i radio, TV och dagspress. Han dog år 2000 i en ålder av 86 år. *Tio hjärnor* blev således hans sista bok.

I *Tio hjärnor* har han studerat mäktiga mäns sjukdomar och skador och analyserat vilka konsekvenser dessa fått för deras politiska verksamhet. De tio männen är *Alexander den store*, *Fjodor Dostojevskij*, *Friedrich Nietzsche*, *Woodrow Wilson*, *Vladimir Lenin*, *Winston Churchill*, *Adolf Hitler*, *Mao Zedong*, *Ernest Hemingway* och *John F Kennedy*.

Hillary Clinton

Jag läser boken samtidigt som presidentvalet pågår i USA och internet översvämmas av berättelser om **Hillary Clintons** olika krämpor. Det är oklart vilka berättelser som är sanna och vilka som bara syftar till att misstänkliggöra henne som USAs blivande president. Bland annat berättas det att hon drabbades av en hjärnskakning och som sedan visade sig vara en blodpropp i slutet av 2012 och början av 2013.¹ I andra artiklar spekulerar läkare om att hon har Parkinsons sjukdom.² Ännu en artikel menar att alla hennes symtom stämmer med Borrelia.³ Ytterligare förslag på symtom är Alzheimers.⁴ Videosnuttar på

¹ *Hillary Clinton's health just became a real issue in the presidential campaign* - <https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/09/11/hillary-clintons-health-just-became-a-real-issue-in-the-presidential-campaign/>

² *2 doctors speculate Hillary has Parkinson's disease* - <http://www.wnd.com/2016/09/2-doctors-speculate-hillary-has-parkinsons-disease/>

³ *Lyme Disease Causes All of Hillary Clinton's Symptoms* - <http://www.rumormillnews.com/cgi-bin/forum.cgi?noframes;read=54862>

⁴ *What's Really in Hillary Clinton's Health Report?* - <http://www.theroot.com/articles/politics/2016/09/hillary-clinton-full-health-report/>

YouTube visar hur hon måste ha hjälp med att gå upp för trappor och in i en bil⁵ och man analyserar varför hon hostar. Jag undrar naturligtvis vad David Ingvar skulle ha sagt efter att ha analyserat allt material som nu sprids på Internet och YouTube.



David Ingvars inspiration

Författaren berättar i förordet att hans morfar, professor **Salomon Eberhard Henschen**, som arbetade vid Karolinska Institutet, blev kallad till **Lenins** sjukbädd i mars 1923 tillsammans med ytterligare några specialister. Eftersom David Ingvar kom att syssla med klinisk hjärnforskning kom han att samla data om Lenins sjukdom. Han kunde då konstatera att, trots en omfattande litteratur om Lenin, så var det ingen som analyserat relationen mellan Lenins sjukdom och hans politiska verksamhet. Det kom att inspirera David Ingvar till att närmare undersöka ”*neurologiska, i synnerhet cerebrala, sjukdomar hos framstående politiker och författare*” (s. 7).

Vid granskningen av de olika personernas sjukdomsbild har David Ingvar studerat läkarjournaler, biografier, historiska berättelser med mera för att bilda sig en uppfattning, dels om sjukdomsbilden och dels om de historiska och politiska skeenden som respektive person befann sig i och själv initierade. Berättelserna blir extra spännande eftersom David Ingvar är läkare och beskriver sjukdomssymtomen med professionella analyser och medicinsk terminologi.

Stora författare

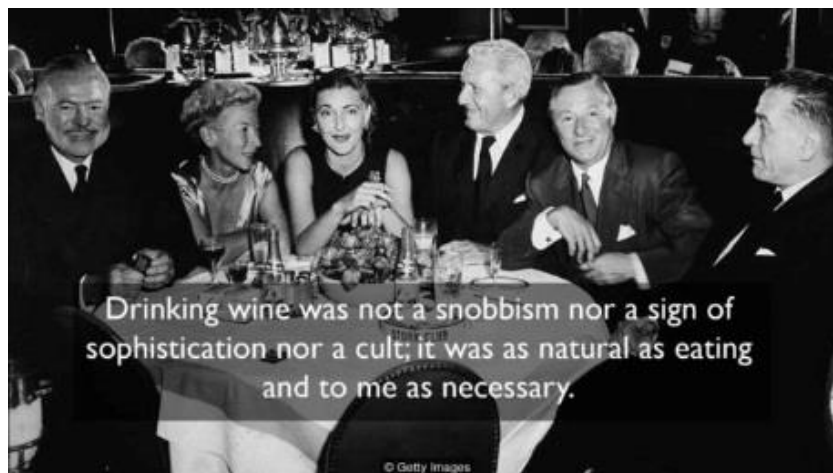
När det exempelvis gäller **Fjodor Dostojevskij** hade han epilepsi och han använde sig av sina erfarenheter när han skrev sina romaner och skapade sina ”rollfigurer”. Dostojevskij blev dement.

Friedrich Nietzsche verkar ha haft hjärnsyfilis och vistades en tid på mentalsjukhus. Källan till sjukdomen lär ha varit mötet med en ”*talangfull flicka*”

⁵ *Something is Wrong with Hillary Clinton - Needs Guidance from Handlers and Going Up Stairs* - <https://www.youtube.com/watch?v=I7UeCeRJAaM> -

som tydligen skänkte honom angenäma upplevelser” på en bordell i Köln (s. 37). Bordellbesök var en sed för (manliga) studenter på den tiden.

Ernest Hemingway led av tilltagande depressioner och got sitt liv år 1961. Han hade också stora alkoholproblem. *”Till en början går allt bra. Vännerna imponeras av hur mycket han kan dricka utan att bli synbart påverkad. Hur han varje morgon skakar av sig gårdagens fylla. Men hustrurna, till sist fyra, berättar om de sedvanliga trista följderna”* (s. 123). David Ingvar menar att Hemingway drabbades av *”ett typiskt framgångssyndrom”* på grund av hans litterära genombrott under tjugotalet. Alla ville träffa honom, bjuda på luncher, middagar och drinkar. Det verkar som om Hemingway också drabbades av paranoia under de sista åren (s. 127).



Stora politiker

President **Woodrow Wilson** blev förlamad i höger kroppshalva och hade tal- och skrivsvårigheter. Detta försökte man på alla sätt dölja bland annat genom arrangerade bilder. David Ingvar har bland annat en bok av **Sigmund Freud** med som referens. Freud blev inblandad eftersom detta var en tid när psykoanalysen spreds och en vän till Wilson ville försöka förstå presidentens märkliga beteenden. Författaren undrar på vilket presidentens sjukdom påverkade utformningen av Versaillesfreden efter första världskriget, genom *”den i många detaljer märkliga form”* det fick (s. 57).

En annan politiker som kommit att påverka de historiska skeendena är **Winston Churchill**. Här har David Ingvar en unik källa. **Lord Moran** fick den engelska regeringens uppdrag att vara Churchills läkare år 1940. *”Det var en frisk 65-åring som han fick hand om”*, skriver författaren (s. 81). Moran skrev en bok om skeendena fram till 1955 då Churchill drar sig tillbaka från politiken. David Ingvar berättar att Moran besökte Churchill när denna steg upp på morgonen eller gick till sängs på kvällen (*”Moran släcker lampan”*, s. 83), eftersom Churchill i övrigt hade dåligt med tid att ta emot Moran. Moran

ordinerade Churchill sömnmedel för att han skulle få sova ordentligt. En intressant detalj var att Churchill hade två sängar i sitt sovrum. Så när han steg upp på natten ”av sedvanliga skäl” så gick han och la sig i den andra sängen som nu var sval och somnade. Och jag önskar jag också hade ett så stort rum, så jag också kunde ha två sängar. Det är underbart att somna i en sval säng.

Vladimir Lenin

Eftersom jag i unga år, på 70-talet, var en otroligt naiv och okunnig s.k. ”marxist-leninist-maoist” var läsningen av David Ingvars analys av **Lenin** och **Mao** extra intressant. Orsaken till Lenins död är enligt författaren ”*svår åderförkalkning i samtliga fyra stora artärer som går till hjärnan*” (s. 64). En forskargrupp menar dock att han fick ”*hjälp på traven med att ta sig till den andra sidan*” med hjälp av gift, vilket inte David Ingvar nämner något om.⁶

Lenins sjukdom – åderförkalkning i hjärnan – ledde till att han började se fiender överallt, ”*som måste förgöras, fängslas, sändas i landsflykt eller arkebuseras utan rättegång*” (s. 71). Lenin hade redan från början en ”*markant brist på känslor*”, ett drag som ökade under den här tiden. David Ingvar berättar att när **Bertrand Russel** vid ett besök i Moskva träffar Lenin så blir han ”*våldsamt skräm*d” (”*My blood ran cold*”) när han hör hur Lenin försvarar massarkebuseringarna (s. 72).

Den svåra hungersnöden 1920-1921 använde Lenin som en anledning att knäcka den ortodoxa kyrkan och beröva kyrkorna dess rikedomar med officiell förklaring att hjälpa de hungrande miljonerna. Massor av dessa rikedomar skänktes dock inte till de hungrande utan sändes till olika kommunistpartier i utlandet ”*för att främja världsrevolutionen*” (s. 73).



Marx, Lenin och Mao

Jag hade visserligen ”avslöjat” Lenin och den kommunistiska ideologin för

⁶ *Stalin mördade Lenin* - <http://varldenshistoria.se/samhalle/politik/politiker/stalin-mordade-lenin>

många år sedan, men det kändes ändå sorgligt att läsa David Ingvars berättelser. Hur lurade vi blev, vi som sympatiserade med den kommunistiska rörelsen på 70-talet, den rörelse som skulle leda till solidaritet, jämställdhet, rättvisa och mycket mera, till ett slags paradiset på Jorden.

I slutet av sitt liv lever Lenin som en förlamad, talstörd och dement invalid.

En annan politiker som fascinerade mig var **Mao Zedong**, Kinas mäktige ledare. Enligt David Ingvar fick han hjärtinfarkter och led av ALS. Även Mao hade en personlig läkare, **Dr Li Zhisui**, som skrivit en bok, som gav ”*mycket intima bilder*” av Mao. Li var till en början en stor beundrare av Mao men han blev alltmer desillusionerad när han fick inblick i Maos levnadssätt och cyniska inställning till sina undersåtar (s. 109). David Ingvars berättelse är verkligen intressant och fortfarande något smärtsam. Jag minns en TV-dokumentär för många år sedan som öppnade mina ögon. Den handlade om Maos extrema sexuella kontakter med unga kvinnor. Även David Ingvar berättar hur Maos stab hade plockat ut unga kinesiskor som Mao fick med sig till sina privata rum, ”där det fanns en jättelik säng med plats för fem personer” (s. 112). Den sängen togs också med på hans resor. Mao menade ”*enligt taoistiska läror, att livlig sexuell aktivitet med yngre partners förbättrar hälsan och förlänger livet*” (s. 112). Naturligtvis fick han veneriska sjukdomar som han dock vägrade att behandla, vilket gjorde att han smittade flera kvinnor.

Även Mao led av paranoia. Han dog den 9 september 1976. Jag var då i slutfasen av min ”maoistiska period”, inte på grund av Maos felsteg utan på grund av att jag börjat öppna ögonen för andra dimensioner. Min materialistiska världsbild hade krackelerat och jag började förstå att kommunismen och materialismen inte var svaret på de viktiga existentiella frågorna i mitt liv.

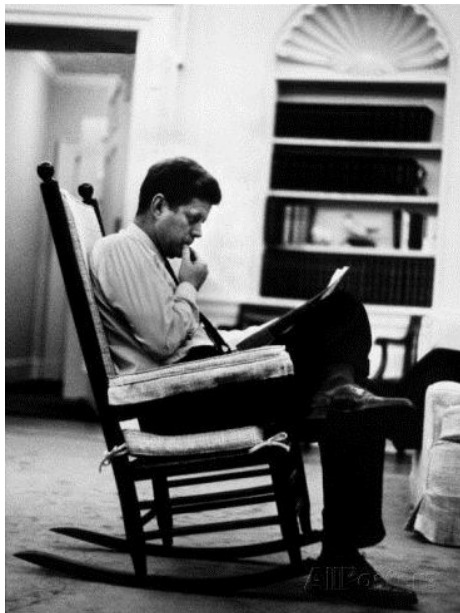
John F Kennedy

En stor politiker som också kommit att betyda mycket för mig är **John F Kennedy**, JFK. Inte så mycket för hans politik eller hans ideologi, utan snarare för den personlighet han visade sig vara. Kanske var det mordet på honom som gjorde mig medveten om hans roll i världen, jag minns inte längre. Däremot har myterna och ”konspirationsteorierna” omkring mordet kommit att intressera mig.

David Ingvar berättar att det varit svårt att analysera Kennedys sjukdomshistoria, bland annat för att handlingar avsiktligt förstörts på grund av att man velat dölja kritiska data. Han hade dock stora ryggbesvär. Författaren tror att dessa kan vara ett resultat av ”*de ofta hårdhänta och elitistiska tävlingslekarna på klanen Kennedys magnifika strandegendom...*” (s. 134). Han tvingades ibland tillbringa flera veckor i sängen. Han led också av trötthet och allmän olust. Läkare började förmoda att Kennedys symtom berodde på

Addisons sjukdom.

Hela berättelsen om Kennedy avslöjar i vilken utsträckning hans öde styrdes av hans kraftfulle far, **Joseph Kennedy**, både när det gällde utbildning och militär erfarenhet. Pappa kunde bara ringa ett samtal till personer i maktställning så ordade sig alla problem. Men Kennedys ryggproblem kunde pappa inte rå på. Han hade svårt att sitta stilla i en och samma ställning. *"Det är här som den berömda gungstolen förs in på scenen"*, skriver David Ingvar. Gungstolen var en gåva från Nässjö stolsfabrik i Sverige, vilket lär ha gett fabriken enorm reklam. "Kennedystolen" lanserades år 1962.



Den 29 maj 1963. Kennedy fyller 46 år.
Han blir mördad den 22 november 1963.

Berättelsen om Kennedystolen är extra rolig för mig av följande anledning. När jag skulle gå i pension år 2008 läste jag en berättelse om biskop **Claes-Bertil Ytterberg**, som var biskop i Västerås stift. När han skulle gå i pension fick han frågan vad han skulle göra då. Hans svar blev: *"Först ska jag sätta mig i min gungstol"*, sa han, *"och efter ett halvår ska jag börja gunga."* Inspirerad av detta köpte jag en gungstol på Blocket för fem år sedan. Säljaren berättade att det var en Kennedygungstol. Tyvärr har jag inte hunnit sätta mig i den ännu nån längre stund. Men den står och väntar på mig.

Adolf Hitler

Jag har lärt mig ett nytt ord, "patografier". Det är skildringar av framstående personers levnad och sjukdomar enligt David Ingvar (s. 93). Författaren menar att en hel del av den typen av litteratur är ofullständig, eftersom den ibland är skriven av journalister utan tillräckliga medicinska kunskaper eller att skribenten

bara fokuserar på vissa delar av sjukdomarna, exempelvis bara på kroppslig sjukdom. Man får lägga pussel genom att läsa flera olika berättelser, vilket David Ingvar har gjort.

Mycket av det som skrivits om Hitler är utifrån psykoanalytiskt perspektiv. Jag har själv läst bland annat psykoanalytikern **Alice Millers** analyser⁷. Flera författare har försökt förstå och förklara Hitlers ondska, hans hat och paranoia gentemot judar och "lågstående" raser (s. 94). Dessutom försöker man förstå hur denne "lille oansenlige man" kunde bli Tysklands ledare. David Ingvar beskriver Hitlers barndom och uppväxt, hans "kyliga, emotionellt oförlösta och ointellektuella föräldrar" (s. 93) och den psykologiska misshandeln av fadern. "Och den blivande rikskanslern bär hela vägen med sig sitt psykopatologiska bagage. Den förskruvade sexualiteten, den ristande egenidentiteten. antiintellektualismen, de rigida idéerna och de inre spänningarna" (s. 95). Han drack inte, rökte inte och var vegetarian.



David Ingvar beskriver de olika analyserna som läkare och psykoanalytiker gjort av Hitler. Det är verkligen spännande beskrivningar. Bland annat drevs Hitler av megalomana idéer. "Redan när han var soldat i första världskriget hörde han som menig vid fronten en befallning från Gud att rädda fäderneslandet" (s. 97).

Det förs fram lite olika symtombilder på Hitlers sjukdomar, exempelvis primär störning i hjärnan, vilket är en variant av tinninglobsepilepsi. "Sådana patienter kan ibland vara grubblande, malande och ha diffusa religiösa föreställningar, megalomana frälsartankar etc" (s. 99). Dessutom finns "anfall av ursinne och aggressivitet med konfusoriskt tal, rodnad, blekhet, automatiska rörelser och minnesstörningar" med i bilden (s. 100).⁸

Dessutom uppvisade Hitler de sista åren typiska tecken på Parkinsons sjukdom. Hitler hade också en personlig läkare, dr **Theodor Morell**, som skrev ut megadoser av olika läkemedel, inklusive testosteron, manligt könshormon. David Ingvar berättar att de kvinnliga sekreterarna inte gillade Führerns tafsande (s. 99). Att läsa författarens beskrivning av Hitlers sjukdomar och medicinering

⁷ Exempelvis Alice Millers *I begynnelsen var fostran* (1982) och *Det självutplånande barnet* (1995)

⁸ *Konfusoriskt* betyder förvirrat.

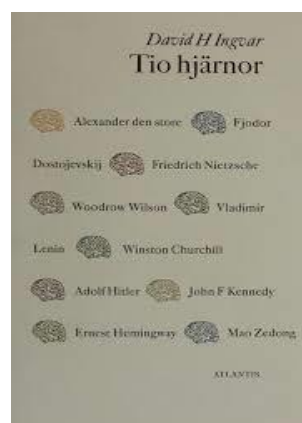
gör att det är lätt att undra hur i all sin dar han klarade av att styra riket. Eller var det så att han hade mäktiga medarbetare som var de som verkligen styrde? Det gäller ju flera av de mäktiga politiker David Ingvar tar upp.

Kontrafaktiska analyser

Ett mycket intressant arbetssätt är s.k. *kontrafaktiska analyser*, d.v.s. vad som skulle kunna ha skett om olika händelser hade skett på ett annat sätt och fått ett annat slut. David Ingvar gör då och då kontrafaktiska analyser i sin text, där han funderar över hur utvecklingen i världen skulle ha sett ut OM... om blodflödet i Lenins hjärnartärer inte hade reducerats så snabbt som skedde (s. 76), om Woodrow Wilson inte hade varit så svårt sjuk när han blev president år 1913 och när han år 1919 försökte stifta en varaktig fred i världen (s. 57). ”Kanske hade Versaillesfreden fått en annan utformning och fler sovjetmedborgare då överlevt revolutionens terror” (s. 141).

Att världen blir väldigt otrygg om ledande, mäktiga politiker lider av svåra psykiska och fysiska sjukdomar framstår mycket klart efter läsningen av David Ingvars mycket intressanta bok. Och vad värre är – dessa mäktiga politiker bärs upp av solidariska läkare och medarbetare, som antingen tjänar på sin solidaritet eller är livrädda för att svika. Vad händer om de inte är solidariska?

Under presidentvalet i USA kunde vi bland annat läsa om Hillary Clintons läkare, dr **Sandeep Sherlekar**, som avslöjade att han behandlat henne för blodpropp och skador i hjärnan och som hittades död.⁹ Den officiella orsaken var självmord. Som jag nämnde inledningsvis är Internet fullt med spekulationer omkring Hillary Clintons hälsa. Däremot blev inte **Donald Trump** ifrågasatt av hälsoskäl, däremot kallades han rasist, sexist och mycket annat. Det återstår att se vad som händer i världen med Donald Trump som president. Framtidens forskare kommer sannolikt att analysera dessa skeenden.



⁹ *Clinton Doctor Who Confirmed Hillary's Brain Tumor Found DEAD* – 17 oktober 2016 - <https://conservativedaily.com/clinton-doctor-who-confirmed-hillarys-brain-tumor-found-dead/>